

Naročnina listu: --
Celo leto . . . K 10.—
Pol leta . . . " 5.—
Četrt leta . . . " 2.50
Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ----
Celo leto . . . " 15.—
Posamezne številke
-- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
se računajo po 12 vin.
od 6 redne petivrstice: pri
večkratnih oznanilih velik
-- popust. --
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravlništvo: Maribor
Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Pred Arsierom in Asiagom.

Slovenskoštajerski junak Mlakar pred Arsierom. — Dosedaj ujeli 25.000 Italijanov in 284 topov. — Italijanski kralj obolel. — Borojevič naznanja nove dogodke tudi na soški fronti. — Bolgari začeli prodirati. — Spopadi v Albaniji.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 28. maja.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Naše čete so se polastile oklopne utrdbe Cor-nolo (zahodno od Arsiera) ter v utrjenem prostoru Asiaga trajne zgradbe v dolini Val d'Asse (južno-izhodno od Monte Interrotta).

Balkansko bojišče.

Ob spodnjem toku reke Bojuze (reka v Albaniji, ki se izliva severno od Valone v Jadransko morje) so bile praske z italijanskimi patruljami. Položaj nespremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 28. maja.

Francosko bojišče.

Nemški poizvedovalni oddelki so udrli na več mestih bojne črte v sovražne vrste. V Champagni so ujeli kakih 100 Francozov.

Zahodno od Moze je napadel sovražnik, naše postojanke na južnozahodnem pobočju „Mrtvega moža“ in pri vasi Cumieres. Bil je povsod z velikimi izgubami odbit.

Izhodno od reke Moze srdita artilerijska borba.

Rusko bojišče.

Nobenih sprememb. Rusko letalo je bilo v okolici mesta Slonim v zračnem boju sestreljeno. Letalca — dva ruska častnika — sta bila ujeta.

Zakaj so Rusi mirni.

Petrograjski vojaški list „Ruski Invalid“ razpravlja o položaju na italijanskem bojišču v izrazih, iz katerih se da spoznati, da Rusi ne bodo posegli v mes, da bi olajšali italijanski položaj. Rusi se ne morejo dati odvrniti od velikopoteznih priprav, ki so pravi razlog za njihovo nedelavnost. — „Zgodilo se je v prejšnjih časih, da smo na korist drugim opustili svoje načrte. Ker so se ti poizkusi izjalovili, je za nas razloga dovolj, da se v bodoče na zahteve svojih zaveznikov ne oziramo.“

Wilson zopet govoril.

Wilson je dne 27. t. m. pri zborovanju „mirovne zveze“ v Washingtonu zopet govoril o miru. Vlada se bo držala teh-le načel: 1. Da se poravnava spor med sovražniki. 2. Da se ustanovi zveza narodov, ki bi branili prostost morja nasproti vsem nasprotnikom.

Italijanski kralj obolel.

Glasom zasebnih poročil je laški kralj vsled razburjenja, ki so ga povzročili zadnji dogodki na bojišču, zbolel.

Tudi na soški fronti začnemo.

Generalni polkovnik Borojevič je dne 22. maja izdal na vojake naše armade ob Soči povelje, v ka-

terem naznanja, da „bo prav kmalu tudi armada ob Soči zbrala sadove svojih naporov. Vaše že ves čas izpričano junaštvo mi daje poročstvo, da bo Vaše delo uničevalno.“

284 topov zajeli

Od 15. do 26. maja, torej v dobrih 10 dneh, so naši uplenili na južno-tirolski fronti 284 italijanskih topov. Mnogi so prišli čisto nepokvarjeni v naše roke, tako da so jih naši topničarji kar obrnili proti Lahom.

Nevenljivo junaštvo 3. armadnega zbora.

Štajerski cesarski namestnik grof Clary je povodom napadalnega prodiranja Avstrijcev v italijansko zemljo in zaradi sijajnih uspehov našega domačega 3. armadnega zbora odposlal podmaršalu plem. Krautwaldu brzojavko s sledečo vsebino:

„Vaša ekscelenca blagovoli sprejeti v imenu prebivalstva Štajerske najpristronejšje čestitke za velike uspehe, katere je izvojeval 3. armadni zbor pod sijajnim vodstvom Vaše ekscelence.“

Podmaršal pl. Krautwald se je zahvalil cesarskemu namestniku s sledečimi besedami:

„Vzradoščen za pristrano čestitko, katero mi je izrekla Vaša ekscelenca v imenu štajerskega prebivalstva za zadnje vojne uspehe, izrekam v imenu odlično junaških čet, katerim poveljujem, najpristronejšo zahvalo. Nepozabno junaštvo teh čet nam bode z božjo pomočjo še tudi nadalje izvajalo pot v sovražnikovo deželo.“

Železnica Konjice — Zreče.

Pogajanja za gradnjo železnice Konjice—Zreče so v lepem toku: najbrž bodo uspešno izpadla. Nato se bode takoj pričelo z graditvijo. Ta proga, podaljšana od Konjice do Zreč, ima precejšnjega gospodarskega pomena, ker se pomakne železniški tir precej v podnožje Pohorja, kar je za lesno trgovino velikega pomena.

Nova uravnavna trgovine z jajci.

Cesarska namestnija razglša: Dne 20. maja t. l. pod št. 146 v državnem zakoniku objavljeni ministrski ukaz določa v toliko novo uravnavo trženja z jajci, v kolikor imajo od sedaj naprej za železniški transport jajc potrebna transportna izvestja izstavljati izključno le politična okrajna oblastva. Političnim okrajnim oblastvom je namestništvo naročilo, da naj gredo strankam kolikor mogoče na roko in delajo na to, da se po možnosti preprečijo zakasnitve v odpošiljanju jajc. Popolnoma nova je v ministrski naredbi določena obveznost naznaniti zaloge jajc: vsakdo, torej ne le producenti, trgovski obrtniki, obrtovalci, ki v svojem obratu podeljujejo jajca (slašičarji, gostilničarji, kavarnarji itd.), temveč tudi zasebniki, ki imajo v shranitvi več kot eden zabojev (po 1440 komadov), so primorani svoje zaloge naznaniti prvičkrat do dne 1. junija 1916 in v bodoče dne 1. in dne 15. vsakega mesca političnemu okrajnemu oblastvu svojega bivališča, ker bi i-

nače nastopilo zelo strogo kaznovanje (do 5000 kron denarne globe ali šest mesecev zapora). Ta priprava mora vsebovati: Ime, stan in bivališče dotičnika, ki ima jajca v shranitvi (ki je primoran priglasiti), ter onega, ki ima pravico razpolagati čez zaloge (opravičenca do razpolaganja), nadalje število zabojev in sicer ločeno po svežih in konzerviranih jajcih, kraj shranjevanja in glede konzerviranih jajc tudi način konzerviranja. Prvo pripravo morajo priglasiti zavezane osebe podati takoj in sicer najkasneje do dne 1. junija t. l. Za poznejše priglasitve, ki jih bo periodično podajati dne 1. in dne 15. vsakega mesca, bodo založili poštne proste uradne dopisnice, ki jih bo dobivati na občinskih uradih.

Rudnine na balkanskem polotoku.

Pred kratkim je predaval profesor na tehniški, dr. Tornquist, o važnih rudninah, ki jih je najti na Balkanu ter o njih pomenu za potrebo avstro-ogrške monarhije na premogu in rudah. Predavatelj je najprej razpravljal o vprašanju pridobivanja surovin pred in med vojno, pri čemer je poudarjal, da se je treba visoko razvitim rudnikom centralnih držav in uspehom njih junaških armad zahvaliti, da nam v vojni ne manjka najvažnejših rudninskih surovin — železa in premoga. Uspehom na bojišču je pripisoval, da danes železni in premogovni revirji Belgije in Severne Francoske, ki predstavljajo nič manj kakor 70% francoskih rudnikov, kakor tudi najvažnejši železni, premogovni, cinkovi in svinčni revirji Poljske delujejo za naše potrebe. Za uvoz železa, srebra in bakra nam je pridelek Skandinavije na razpolago, dočim je Rumunska z izvozom petroleja vsled ločitve od ostale zahodne Evrope na nas navezana.

Po politični priklopitvi Bolgarske in Turčije k nam in po zavzetju Srbije in Albanske se moramo ozreti zdaj in v bodoče na rudninska skladišča na Balkanu in v turški Mali Aziji. Iz premočrivanja dosedanjega uvoza rud in premoga v monarhijo in iz dosedanjih rudokopskih poizvedb na Balkanu in v orientu sledi, da so za bodočnost naslednja rudninska skladišča važna: Srbija je na zlatu bogata dežela, čeprav niti izdaleka ne bo mogla pokrivati potrebo centralnih držav; bakrenih rud je v obilici v Srbiji, pred vsem pa v Mali Aziji, kjer je pri Arghana-Maden eno najbogatejših skladišč na svetu. Skladišča manganovca so pri Vraticih v zahodni Bolgarski, pri Brusi v Mali Aziji in na Sinajskem polotoku, ki zadostujejo za potrebo centralnih držav, isto-tako je dovolj hromovega železa pri Brusi, Makriju, in Aleksandriji v Mali Aziji in v še ne poizvedenih skladiščih v Srbiji in Albaniji. Koliko je tukaj tudi nikelnastih rudnin, še ni znano. Glede potrebe nikla in cina smo še nadalje odvisni od Angleške, Holandske in Bolivije. Železnih rud je tudi v veliki množini izkazanih na Balkanu in v Turčiji, toda nadaljni razvoj železnih rudnikov v lastni deželi ter cinkovih in svinčnih rud obljublja znatno zvišano preskrbovanje na domačih tleh. Premogovna ležišča v orientu in na Balkanu imajo pomen le za te dežele. Zvišano pridobivanje izbornega premoga v Ostravskem revirju do Karpatov in poljskega premoga bi lahko pokrivalo še danes uvažani premog (eno četrtino potrebe v monarhiji) v lastni deželi.

Za izkoriščanje oddaljenih rudninskih ležišč bi bilo pred vsem potrebno graditi številne železnice in ceste v dotičnih deželah. Zlasti važno bi bilo zvežati Kosovo polje v jugozahodni Srbiji in okraj Küstendil na Bolgarskem s kakim sredozemskim pristaniščem. Za uvoz v Avstro-Ogrsko bi bila cenejša morska pot do Trsta, nego iz Črnege morja po Donavi. Važna naloga sedanosti je, da se v interesu avstrijskih alpskih dežel pripravi cenena prometna pot do Trsta z isto vnemo, ki so jo pokazali Nemci za gradnjo kanala od Mene do Donave in Ogri za regulacijo Donave. Rude Balkana in orienta bi potem

lahko po tem potu prihajale v naše plavže in alpske dežele bi bile odprte za ogromen uvoz in izvoz.

Rusija ne sklene posebej miru.

Italijanski list „Corriere d'Italia“ priobčuje pogovor svojega petrograjskega zastopnika z uplivnim ruskim državnikom. Ta je izjavil, da so vse vesti o ruskih mirovnihih ciljih, ki se širijo po nevtralnem inozemstvu, pripisati hudobnim nemškimi nakanam. Vsak treznomislec presojevalec sam uvidi, da Rusija ni v takem položaju, da bi bila prisiljena misliti na mir. Mir z Nemčijo zadeva na nepremostljive težave in sicer tako dolgo, dokler poljsko vprašanje ni rešeno. Ako pripade Poljska Nemčiji, tedaj so najvažnejša življenjska središča ruske države, kakor Kijev, Moskva in Petrograd, stalno izpostavljena nemškemu ogroževanju. Proti temu je Poljska že za časa carice Katarine II. služila kot dobra bramba. Ker pa se na drugi strani Nemčija na noben način ne bo odpovedala velikim prednostim, ki ji daje posest Poljske, za to pred popolnim izčrpanjem nemške odporne sile ni misliti na sporazumjenje med Nemčijo in Rusijo v tem vprašanju.

Prej se da misliti na sporazum z Avstrijo, a če se tudi ne upošteva zvestoba, ki jo je Rusija dolžna napram londonski pogodbi, ne smatra ruska vlada habsburške monarhije več za neodvisno državo. A tudi tukaj bi se poizkus za posebej mir vsled ugovora Nemčije izjalovil.

Na enake težave bi naletel sporazumni poskus s Turčijo in sicer radi dardanelskega vprašanja. Če n. pr. ostane dardanelska morska ožina v turških rokah, bi to pomenilo nemško kontrolo ruskega žitnega izvoza. Nemčija bi s tem dobila ključ do Črnega morja in Rusija bi žrtvovala svojo gospodarsko in obenem tudi politično neodvisnost.

Rusijo vspodbujajo.

Avstrijsko napadalno prodiranje v južnih Tirolah, ki je bilo, kakor zatrjuje francosko časopisje, omogočeno le zaradi tega, ker je Avstrija poklicala z ruskega bojišča veliko ojačenj, daje francoskim listom povod, da izražajo veliko nevoljo nad ruskim armadnim vodstvom, ker je ruska armada brezdelna in noče pričeti z ofenzivo. Popolna brezdelnost na ruski fronti je po mnenju francoskega podpolkovnika Rousseta in generala Verrauxa tajnost, katere si iz strahu pred cenzuro ne upata spraviti v javnost. — List „Temps“ piše, da je bilo Avstrijem omogočeno pritegniti ojačenj na italijansko bojišče z nekega gotovega bojišča, na katerem se jim iz raznih vzrokov ni ničesar bati. Bolj ostro pa piše list „Republicain“, ki pravi: O Rusiji se ne ve prav nič. Njenega molčanja si ne moremo razlagati. Kaj delajo naše zveznice z vojaškim materialom, katerega imajo po zadilu poslanca ruske zbornice Singareva napram našima ministroma Vivianiju in Thomasu, ki se sedaj mudita v Rusiji, v tako obilni množini? Poldrugi milijon ruskih čet na 1500 km dolgi fronti je samo nekaka zavesa. Ceste in pota so sedaj v dobrem stanu. Kuropatkin in njegovi generali ne morejo sedaj navajati slabega vremena kot vzrok, da nič ne delajo. Zakaj ne dajo nobenega znamenja, da še živijo? Ali so morda ohromeli? Ruski napori v Aziji, ki se jih sicer ne more utajiti, so vendar zgolj krajevno podvzetje. Glavni sovražnik je in ostane Nemčija in nemškim napadom je Francija sedaj že več kakor 3 mesece izpostavljena. Hvaliti naše vojaške, poveljevalni njihovo čast, junaštvo in požrtvovalnost, je sicer do-

bro, toda še boljše bi bilo, ako bi se jim tudi kaj pomagalo.

Italijansko bojišče.

Naše čete stojijo pred italijanskima trdnjavama Asiago in Arsiero. Naš III. armadni zbor je na severni strani Asiaga zavzel gorske vrhove Campoverdo, Meata in Monte Moschicce in je tako ta trdnjava od severne strani močno obkoljena. Pri Arsieru so naši zavzeli že več utrdb trdnjavskega pasu, n. pr. oklopno utrdbo „Casa ratti“, ki jo je zavzel junaški poročnik Mlakar. V Suganski dolini smo zavzeli goro Cima Maora in tako potisnili svoje postojanke zopet dalje proti izhodu. Tudi na soški fronti se pričakuje prihodnje dni večjih vojnih podvzetij naše armade. Naši letalci so zopet obiskali gornjeitalijanska mesta, podmorski čolni pa so potopili nekaj laških parnikov.

Naše prodiranje v Italijo.

Dne 25. maja: V ozemlju Sugana smo osvojili gorski vrh Civaron, južnoizhodno od mesta Borgo. Naši so priplezali tudi na goro Cima Undici. Severno od Asiago so deli graškega zbora, torej naši slovenski junaki, zasedli gorske vrhove od Corno di Campoverdo do kraja Meate. Sovražnik je imel velike izgube. Severno od Arsiera smo zapodili sovražnika iz njegovih postojank zahodno od Barcarole. V sedemurnem boju smo izčistili gozde severno od M. Cimone in zasedli vrh te gore. V gornjem delu doline Posina smo zavzeli kraj Bettale.

Dne 26. maja: Naši se polastili utrdb Cassa Ratti, ki spada k utrdbeni skupini pri Arsiero. Postojanka, ki južnozahodno od Barcarole zapira cesto, je v naših rokah. Poročnik Albin Mlakar od saperskega bataljona št. 14 je s svojimi ljudmi, ne oziroma se na obojestranski ogenj, udrl v utrdbo ravno v trenutku, ko so sovražni saperji hoteli utrdbo razstreliti. Mlakar je saperje ujel in je uplenil tri nepoškodovane težke oklopne havbice in dva lahka topa. Severno od kraja Asiago so se naši polastili gore Monte Moschicce na mejnem grebenu Suganske doline in so prodrli celo do laške postojanke Cima Maora.

Zopetni uspeh našega zbora.

V četrtek, dne 25. maja, si je naš graški zbor v prostoru severno od kraja Asiago priboril zopet velik uspeh. Cel gorski greben od Corno di Campo Verde do kraja Meata je v naših rokah. Ta gorski greben je več italijanskih polkov krčevito branilo. Sovražnik je moral končno v divjem begu iskati svoj rešitev in je imel posebno vsled uspešnega ognja naših težkih topov izredno krvave izgube. Poleg tega pa je pustil ta dan še 2500 ujetnikov, med njimi 1 polkovnika in več štabnih častnikov, 4 topove, štiri strojne puške, 300 koles in mnogo drugega vojnega gradiva v naših rokah.

Trideset 30.5 cm topov na lavaronski in folgarijski planoti.

„Agenzia Stefani“ poroča k bojem na južnem Tirolskem: Da se more pojmiti sila sovražnega ognja, treba vedeti, da stoji na visoki gorski planoti Lavarone in Folgaria trideset 30.5 cm topov. Znano je

tudi, da imata osrednji državi ogromno municijo, vsled katere morata delovati tako, da je to delovanje včasih že skoro neverjetno. Avstrijska armada se trudi z veliko silo ob naši fronti. Naša hrabra armada se bojuje z menjačo se srečo, ali z veseljem zaupanjem in neomajno stanovitnostjo. Naša dežela deli sedaj s Francijo čast in breme uničujoče vojaške moči osrednjih držav.

Grozovit učinek avstrijske artilerije.

Italijanski listi priobčujejo poročila z bojišča, v katerih opisujejo ranjenci naravnost grozovit učinek avstrijske artilerije, kadar bruha ogenj na italijanske postojanke. List „Secolo“ je ponatisnil pismo italijanskega vojaka, ki ga je pisal v noči od 21. na 22. maja t. l., ko so Avstrijci napravili ponočni napad na italijansko postojanko v južnih Tirolah. V pismu piše vojak, da padajo avstrijske granate nepretrgoma kakor toča gosta na italijanske postojanke. Ze celih 24 ur dežuje jeklo in svinec, nad bojiščem se razprostira gosta megla plinov in dima. Bučanje in gromenje topov je tako silno, da je že veliko vojakov znorelo. Italijansko vojaštvo je dobilo čelade iz jekla, ki bi naj nudile vsaj nekaj varstva pred drobci avstrijskih granat.

Cadorna se zagovarja.

Časopisje Giolittijeve stranke Cadorno zaradi njegovih neuspehov na bojišču neprestano in srdito napada. Cadorna razpošilja te dni, kakor se poroča iz Geneve, obširno pojasnilo, v katerem trdi, da se je sovražnik (Avstrijci) že celih osem mesecev v južnih Tirolah pripravljali na ofenzivo. Avstrijci da so svoje železnice izpopolnili, zgradili nove ceste, sestavili nove vojaške zbornice in pritegnili čete z drugih bojišč. Avstrijska armada je imela kot napadalec prednost, da branilci (Italijani) niso vedeli, kje se bo poskušalo predreti laško črto. Radi tega so morali Italijani svoje rezerve imeti daleč zahtaj za fronto. Sedaj, ko se avstrijski načrti lahko pregledajo, je tudi mogoče pritegniti rezerve, da se prodiranje sovražne armade ustavi.

Italijani upajo na pomoč.

Iz Milana se poroča: Italijansko časopisje je začelo razburjeno ljudstvo tolažiti z zagotovilom, da je izdatna pomoč zaveznikov za Italijo že na potu in da se bo najpozneje v enem ali dveh dneh učinek te pomoči poznal. List „Secolo“ se je povzpelo celo do zagotovila, da je Rusija za razbremenitev Italije postavila na bojišče novo armado, ki šteje 3.000.000 mož.

Obsedno stanje v Milanu.

Nad Milanom se je proglasilo obsedno stanje. O vzrokih te odredbe se poroča, da je prebivalstvo mesta Milan na viharjih shodih zahtevalo, naj se ministra Salandra in Sonnino odstavita. V celi vrsti shodov so se sklenile resolucije, v katerih se zahteva, da se naj nepotrebne prelivanju krvi skoraj napravi konec. Policija je vse shode razpustila. Proti govornikom, kakor tudi proti predsednikom shodov so se naperile sodnijske preiskave. V mestu vlada, kakor se poroča iz Curiha, izvanredno razburjenje.

V Turinu proti vojski.

V Turinu so se na obletnico vojne napovedi vršili burni prizori in prireditve socialistov. Promet po glavnih turinskih ulicah je bil več ur popolnoma ustavljen. V turinskem ljudskem domu je policija prišla večje število oseb.

LISTEK.

Kako se zdravi nahod.

Spisal Mark Twain.

Gotovo je lepa reč, če pišeš občinstvu v zabavo, a še mnogo lepše in vzvišenejše je, če pišeš v poduk občinstva, za njegovo dobrobit, za njegovo resnično in pravo blagostanje.

To je tudi edini pravi vzrok in namen te črtice in če se mi posreči, da pomagam samo le enem svojih trpečih sobratov, da mu pokažem sredstva, kako se pridobi dragoceno zdravje, če oživim v njegovih očeh zopet žarek upanja in veselja, če vrnem potrtemu njegovemu duhu plemenite nagibe prejšnjih dni — bo moj trud bogato poplačan, moje dušo bo prevevala radost, ki jo čuti vsak pošten kristjan, ko je izvršil dobro delo.

Moji prijatelji in znanci mi bodo izpričali, da je bilo moje življenje vsikdar neomadeževano, torej sem upravičen upati, da ne bo nihče izmed mojih znancev zavrnil mojih zdravstvenih nasvetov iz strahu, da bi ne bili moji nasveti pošteni in resnični. Korist občinstva je tu moja edina skrb in želja; upam, da me bo posnemal vsak in upošteval moje izkušnje.

Ko je bila pogorela bela hiša v Virginiji, sem bil izgubil svoj dom, svoj mir, svoje zdravje in svoj kovčeg. Izguba prvih dveh stvari ni bila zame kaj posebnega pomena. Saj ni nič lažjega, kakor dobiti dom, v katerem nas ne opominja mati, ne sestra in

ne kaka daljna sorodnica s popravljanjem našega umazanega perila in s prestavljanjem naših škornjev, da so na svetu bitja, ki se zanimajo za nas. Ravno tako mi ni bilo težko preboleti izgubo svojega mira. Nisem pesnik in otožnost ne more vzdržati pri meni.

Druga je bilo izgubiti svoje trdno zdravje in svoj polni kovčeg — a to se je zgodilo vsled prehudega napora. Meni je namreč škodilo, ker sem se pri omenjenem požaru presilno trudil, da bi bil hitro naređ in da bi pomagal na kakšen način. Sploh pa sem se žrtvoval brez potrebe, kajti moj načrt, po katerem naj bi bili gasili ogenj, je bil tako kompliciran, da sem ga dokončal šele teden dni po požaru. Dan požara sem izkupil hud nahod.

Kihnem prvič. Urno mi je svetoval navzoči prijatelj: „Vtakni noge v krop, vlezi se v posteljo in se spoti!“

Storim tako.

Ležim. Pride drug prijatelj in mi svetuje: „Za nahod je najbolje, da vzameš mrzel poliv.“

Naređim tako.

Pride tretji prijatelj in razsodi: „Nahod se mora pitati, mrzlica sestradati.“

Imel sem nahod in mrzlico.

Torej je bilo najbolje, da napasem nahod in sestradam mrzlico. Polovičarstvo ni moja navada, posebno v takih slučajih ne. Zaslužek sem privoščil prijatelju, ki je odprl baš tisto jutro gostilno. Ko sem pasel svoj nahod, je stal prijatelj blizu mene in me je motril v spoštljivem molku. Ko sem končal, me je vprašal slovesno in resno: „Imajo ljudje v Virginiji večkrat tak nahod?“

Po svoji vesti in po svojem poštenju sem mu

moral priznati, da trpijo posebno njegovi prijatelji pogostoma od napadov te bolezni.

Mož ni črnil besedice, šel je in snel je svoje znamenje. Iz gostilne grem po opravku. Srečam svojega najboljšega prijatelja, ki mi pravi hinavsko:

„Ni ga boljšega zdravila za nahod, kakor ako izpiješ liter slane tople vode.“

Sicer sem dvomil, če bi bilo še kaj prostora v meni, poizkusil sem pa vendar. Uspeh je bil presemetljiv. Zdelo se mi je, da sem vrgel poleg drugega še dušo iz sebe.

Svoje izkušnje pripovedujem v korist nahodnih in mislim torej, da se jim bo zdelo prav, če jih svarim pred zdravili, ki niso imela pravega uspeha v mojem slučaju. Na podlagi moje resne izkušnje svarim vse nahodne, da bi uživali toplo slano vodo.

Gotovo je slana voda prav primerno sredstvo, samo meni se zdi, da je nekoliko preveč nemirna v želodcu. Ako bi dobil še kdaj nahod in bi moral voliti med potresom in slano toplo vodo, bi poskusil rajši s potresom.

Ko se je bila plegla nevihta, ki je divjala po tisti slani vodi po mojem želodcu in ni bilo več nobene usmiljenega Samarijana s primernimi nasveti, sem nadaljeval z izposojevanjem robcev, katere sem razpihaval in razkihaval v drobce, kakor v začetku svojega nahoda — dokler me ni dobila gospa, ki je bila prišla od onstran prerij, kjer so zdravniki bolj redki in si je ona, kakor je pravila, pridobila vsled tega veliko izkušenj v ravnanju z boleznimi.

Bilo je verjetno, da ima dosti izkušenj, kajti je kazalo, da jih je nabirala najmanj 150 let.

Zmešala je medu, hudičevega olja, terpentina,

Velika skladišča živil.

Tirolski list „Tiroler“ poroča, da so vsled umikanja italijanskih čet prišla v naše roke tudi mnogoštevilna velika skladišča živil. V njih se nahajajo kava, polentina moka, makaroni. Tudi skladišča za oblačila z uniformami in čevlji smo zajeli ob tej priliki.

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču vlada, kakor je posneti iz uradnih poročil, vsaj na zunaj mir. „Pester Lloyd“ pa poroča iz Černovic, da razvijajo Rusi na črti ob besarabske meje ob Dnjestrju dalje proti severozahodu živahno delavnost. Ruski listi napovedujejo nove velike boje na celi ruski fronti.

Albanija.

Pri kraju Feras v Albaniji so skušali dne 26. maja Italijani zažgati kraje na severnem bregu reke Vojuza. Naše patrulje pa so jih pregnale.

Pred Solunom.

Bolgarsko uradno poročilo.

Dne 26. maja.

Iz bolgarskega glavnega stana se dne 26. maja poroča:

Dne 23. in 24. maja je bilo močno obojestransko topovsko streljanje na fronti Dojran—Gevgjeli. Naša artilerija je prisilila sovražno baterijo južno od vasi Majadagh, da je obmolnila in je sovražne strelce, ki so se zahodno od vasi postavili v vrste, pregnala iz jarkov. Ena naših patrulj je napadla francosko patruljo 25 mož in jo je pregnala iz vasi Palmiš, ki leži na južnem pobočju gore Belasica.

Dne 24. maja so vrgli sovražni aeroplani bombo na Gevgjeli, drugo pa južno od vasi Petrovo, ki pa niste napravili nobene škode. Zjutraj tega dne je priplulo pet sovražnih aeroplanov čez mesto Xanti in so vrgli nanj in na okolico več bomb, ki so nekaj prebivalcev ranile. Oddetek našega zračnega brodivja je napadel sovražne letalce in jih je takoj prisilil, da so se obrnili. Eno sovražno letalo je bilo poškodovano in je padlo na grško ozemlje.

Dne 27. maja.

Oddelki naše v dolini Strume se borečih čet so prodrli iz svojih postojank in so zasedli južni izhod prelaza Rupel (severoizhodno od Soluna, na grško-macedonskih tleh), kakor tudi bližnje višine izhodno in zahodno od reke Strume.

Francoski zrakoplovci v Macedoniji.

Poleg mesteca Xanti so francoski zrakoplovci napadli z bombami tudi mesti Velesovo in Skoplje in so napravili nekaj škode. Zrakoplovci so se, kakor pravi poročilo iz Soluna, nepoškodovani vrnili.

Skuludisovo ministrstvo ne odstopi.

Iz Aten poročajo dne 26. maja:

Poročilo atenskega lista, ki je objavil vest o bližnjem odstopu Skuludisovega ministrstva, izvira iz Venizelosovih krogov in je neresnično. Stališče

in še nekaj drugih snovi, kakor katran in kafro, in mi naročila, da naj izpijem tega vsake četrte ure — četrte litra. Prva kupica mi je dala . . . Oropala me je vsake moralne moči in vzbudila v moji nravi vsako nagnjenje k hudemu. Pod uplivom te pijače so rojili po mojih možganih pravi čudeži podlosti, samo da so bile moje roke nezmožne, da bi jih izvršile. Da niso podlegle takrat moje moči celi vrsti napadov „gotovo delujočih“ zdravil za nahod, mislim, da se ne bi bil ognil priliki, oropati mrliča. Kakor vsak človek, imam tudi jaz večkrat podle misli in delam tudi tem mislim primerno, a še nikdar, dokler nisem vzel tega zdravila, še nikdar se nisem topil v taki nakdaravni propalosti in se nisem čutil ponosnega na svojo ničvrednost.

Po preteku dveh dni sem bil zopet zmožen, da začnem z zdravljenjem. Užil sem še nekaj „gotovo delujočih“ sredstev in spraval sem nahod srečno iz glave v pljuča.

Kašljal sem neprenehoma, glas se mi je poglo-bil za dve oktavi in mi je grmel iz grla kakor razglašen zvon. Zaspal sem samo, kadar me je izmučil kašelj, a takoj me je zbudil moj lastni raskavi glas, govoreč v mučnih sanjah.

Stvar je postajala čim dalje resnejša. Nekdo je mi svetoval brinjevec; pil sem ga. Drugi mi je rekel, naj naredim brinjev čink z medom; pil sem to-pel brinjevec z medom. Tretji mi pravi, da je dober brinjevec s čebulo; del sem v brinjevec čebulo in med, pil sem in užil, uspeha ni bilo drugega, kakor

vlade se je v zadnjem času močno utrdilo. Prebivalstvo na deželi je prirejalo kralju in ministrom, ki so ga ob priliki otvoritve neke železnice spremljali, viharne ovacije. Tudi članki nekaterih atenskih listov, ki v prijaznem tonu opisujejo uspehe avstrijskega orožja proti Italiji, so napravili močen utis na prebivalstvo in sicer na korist vlade. Kralj prejkotlej odobrava politiko sedanjega ministrstva. Celo Venizelosovi pristaši tajijo sedaj svoje prijateljstvo napram četverosporazumu in soglašajo s splošno ogorčenostjo nad nasilno italijansko politiko.

V zasedeni Srbiji.**Nemško etapno poveljstvo v Belgradu razpuščeno.**

„Beogradske Novine“ poročajo: Nemško etapno poveljstvo v Belgradu je razpuščeno.

Gregorijanski koledar v Srbiji.

Vrhovni poveljnik nadvojvoda Friderik je za zasedeno Srbijo uvedel gregorijanski koledar. Do konca leta 1916 je v uradnih datumih pristaviti star datum v oklepaju. Tudi pravoslavni prazniki dobijo novi datum, a ostanejo tudi po novem prazniki.

Francoski general Gallieni umrl.

Dne 27. maja je umrl v Parizu znani francoski general in bivši vojni minister Gallieni, kateremu so Francozi pripisovali velike vojaške zmožnosti. Ob izbruhu vojske med Nemčijo in Francijo je bila poverjena generalu Gallieniju naloga, da brani in utrdi Pariz. Po odstopu Milleranda je postal vojni minister. Vsled bolezni v želodcu je podal odstavko in se podvrget operaciji, ki mu pa ni prinesla zdravja.

Politične vesti.

Vladino delovanje med vojsko. Ker ni državnega zbora, za to je izdala vlada tudi letos poročilo o svojem delovanju v dobi od julija do konca decembra 1915. V obsežni knjigi so priobčene v lepem pregledu vse vladine naredbe in odločbe v omenjeni dobi.

Četrto vojno posojilo. Za četrto vojno posojilo se je vsega skupaj podpisalo v Avstriji 4 milijarde 442 milijonov kron in sicer 2,314,350.000 40letnega in 2127,650.000 7letnega posojila. Svote, ki so jih podpisali vojaki na bojiščih, še v teh svotah niti niso zapopadene.

V taboru nemških svobodomiselnih nova porazdelitev v skupine. Glede stremljenj, kako ustanoviti eno enotno nemško stranko, piše glavni urednik v listu „Deutsche Volkszeitung“ v Liberecu na Češkem sledeče: „Kar se tiče sodelovanja nesvobodomiselnih nemških strank, se sme reči, da nihče neče vzeti na se odgovornosti za — kulturni boj, ne na nemško-napredni in tudi ne na kak drugi nemški strani. Tudi v tem oziru si smemo od upliva iz bojišč vračajočih se vojakov veliko obetati, kajti oni, ki so gledali leto in dan smrti v obraz, so se naučili misliti o Bogu in veri čisto drugače, kakor mislijo doma bojni petelini, kojih duh je obseden vsled hujskarij posameznih vrtoglavecev. Torej tudi tukaj se bo moral najti most, ki bo močan dovolj, da bodo šli čezenj najpoprej posredovalci, ki bodo nato skrbeli, da se bo ta most izpopolnil in ojačil. Pred vsem je potrebno, da se pripravi pot za sporazumljenje v vseh nem-

da sem lovil sapo kakor star meh.

Zdelo se mi je koristno, da grem na drug zrak. S svojim tovarišem Wilsonom sva šla na Biglersko jezero. Z veseljem se spominjam, kako imenitno sva potovala; peljala sva se v stari, predpotopni kočiji, in moj prijatelj je imel s seboj vso svojo prtljago — dva krasna svileni ročca in dagerotip njegove babice. Čez dan sva brodarila in ribarila, lovila in plesala, ponoči sem zdravil moj nahod. Na ta način sem izkoristil vseh 24 ur dneva, ali moja bolezen je postajala hujša in hujša.

Svetovali so mi mrzle ovitke. Do tedaj nisem še bil zavrnil nobenega nasveta, torej nisem vedel, zakaj se ne bi poslužil tega. Odločil sem se za mrzle ovitke, dasiravno se mi ni niti sanjalo, kakšno ravnanje je to.

Zgodilo se je o polnoči, v hudem mrazu. Razgalili so mi hrbet in prsi in me ovili z rjuho, namočeno v ledenico. Zdelo se mi je, da je ovitek tisoč vaflov dolg; bil sem zavrt in povit, da sem bil podoben novorojenčku.

Mrzli ovitki so nekaj krutega. Ko se dotakne mrzla rjuha gorklega telesa, skočiš mahoma pokoncu in loviš sapo. Mene je zeblo noter v kosti, srce se je mi ustavilo, menil sem, da je prišla moja zadnja urica.

Prijatelj, ki bereš o mojem trpljenju v namenu, da koristiš sebi: Ne uporabljaj nikdar mrzlih ovitkov! Nikdar! Poleg neprijetnosti, katero čutiš, ako naletiš v družbi na znano damo, ki te noče poznati iz

skih strankah, ki pridejo v poštev, na ta način, da se temeljito spremeni način političnega bojevanja. Politični boj mora ostati čist prostastva, izključeni morajo biti vsi osebni izpadi, politični boj se mora izkazati kot tekma duhov za ljudsko dobrobit, potem se bo ustvarila samaposebi podlaga, na kateri se bode zgradila toli zaželjena, brezpogojno potrebna „nemška enotna stranka“ interesu ljudstva in države. Naj pomaga vsak pri tem velikem delu, ki je vredno potu najplemenitejših!“

Nemški Volskrat za Koroško je imel v nedeljo, dne 22. maja popoldne, svoj občni zbor in je po daljšem posvetovanju in debati soglasno sklenil sledečo resolucijo: Občni zbor nemškega narodnega sveta za Koroško, ojačen po županih koroških mest in trgov, se zahvaljuje tistim krogom, ki so izdelali „velikonočni program“, najpristroneje za veliki trud in zvesto obrambo opravičenih zahtev Nemcev v Avstriji. Zbor poziva zakonite zastopnike v državnem in deželnem zboru, kakor vse druge uplivne nemške narodnjake, da se pri nadaljnjih pogajanjih z različnimi nemškimi strankami, z vlado, z drugimi avstrijskimi narodi ali zastopniki Nemčije z vsemi silami za to zavzemajo, da se bodo sledeča načela nepremakljivo držala: 1. Samosvoinost Galicije in Dalmacije. 2. Zakonito uveljavljanje nemškega državnega jezika. 3. Pospeševanje in varstvo nemškega šolstva od države. 4. Varstvo nemških nacionalnih in gospodarskih interesov v celi Avstriji od strani države. 5. Izvedba notranjih reform. 6. Uravnava naših odnošajev do Ogrske, Nemčije in sosednih držav.

Raznoterosti.

V mariborski stolnici se je vršila včeraj majniška procesija za zmago in mir. Udeležba je bila zelo velika, posebno vojaštvo se je udeležilo pobožnosti v velikem številu in zgledno pobožno.

Doklade h kongru. Vlada je naznanila za materialno stanje svojega duhovenstva skrbnemu škofu dr. J. Marušiču v Senju, da bo vojna doklada znala na leto za župnike in kaplane po 200 K. Izplačevati se začne dne 1. julija.

Vojskovodje se zahvaljujejo. Veliki admiral A. Haus ter generalni polkovnik Borojevič sta se v posebnih pismih zahvalila kranjskemu deželnemu odboru za čestitke k njunemu imenovanju velikim admiralom, oziroma generalnim polkovnikom. Veliki admiral Anton Haus je pisal svoje pismo v slovenskem jeziku.

Vojna poročila v slovenskem jeziku. „Edinost“ poroča, da se od dne 26. maja objavljajo uradna vojna poročila pri vratih velike vojašnice v Trstu tudi v slovenskem jeziku. S tem je vojaška oblast ugodila upravičeni želji slovenskega prebivalstva. Ni pa tako na drugih mestih, kjer se tudi objavljajo vojna poročila, kakor na namestništvu, na namestništvem svetovalstvu, na glavni pošti itd.

† Prof. L. Koprivšek. V nedeljo ob 11. uri ponoči je umrl profesor v pokoju Leopold Koprivšek po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega. Pogreb bo v torek, ob 4. uri popoldne, na mestno pokopališče v Mariboru. Pokojnik je nekoliko let poučeval na tukajšnji gimnaziji ter potem živel v Mariboru v pokoju. V slovenski družbi je užival velik ugled in spoštovanje. Bil je več časa predsednik mariborske „Čitalnice.“ Svetila mu večna luč!

Izpremembe v politični službi na Koroškem. Okrajni komisar Matja Kaki pri okrajnem glavarstvu v Celovcu je bil prestavljen k deželni vladi, deželno-vladni koncipist dr. Lampersberger pri okrajnem glavarstvu v Volšpergu k okrajnemu glavarstvu v Spitalu, deželnovladni koncipist dr. Jožef Juvan pri o-

samo njej znanih vzrokov in ki te ne vidi, če te pogleda in te ne pozna, če te gleda; poleg te neprijetnosti so mrzli ovitki najhujša neprijetnost.

Toda hotel sem povedati nekaj drugega. Ko mi niso pomagali mrzli ovitki za kašelj, mi je svetovala prijateljica, naj si denem na prsi gorčičen obliž. Mislim, da bi me bilo to popolnoma ozdravilo, ko bi ne bilo mojega prijatelja Wilsona. Ko sem šel v kraj, pa sem položil na posteljo svoj gorčični obliž, lep obliž prav zares, meril je kar pol metra v kvadratu. Ponoči je postal moj prijatelj lačen — drugo si misli lahko vsak . . .

Ko sem se zdravil tako osem dni na Biglerskem jezeru, šel sem k vročim vrelcem, jemal sem parne kopeli in užival celo vrsto najbolj zanikarnih zdravil, ki so bila kedaj na svetu zvarjena. Gotovo bi bil tam ozdravel, moral sem pa čez par dni nazaj v Virginijo, kjer se mi je poslabšalo, dasi sem užival vse in kolikor mi je kdo svetoval.

Sklenil sem, da grem v San Francisco. Na dan mojega prihoda mi je svetovala dama v hotelu, da naj izpijem vsakih 24 ur liter viskija. Moj prijatelj v mestu mi je svetoval isto stvar. Oba sta mi svetovala liter, to je seveda šefan. Izpil sem ga, a vedno še živim.

Zdaj priporočam v najboljšem namenu vse te načine zdravljenja pozornosti bolnikov. Naj poskušajo. Ako jim ne pomaga, več kakor končati jih tudi ne more.

krajnem glavarstvu v Špitalu k okrajnemu glavarstvu v Celovcu in deželni koncipist dr. Anton Grubisich pri deželni vladi v Celovcu k okrajnemu glavarstvu v Volšpergu.

Vojnooskrbovalno delovanje. Vojnooskrbovalni urad vojnega ministrstva razpošilja istim, ki se oglašijo, nabiralnike iz šrapnelskih obodov. Kdor nabere vsaj 100 K, dobi šrapnelski obod s posebnim priznalnim pismom v dar.

Poročnik Albin Mlakar, ki je zavzel oklopno utrdbo Casaretti pri Arsieru, je doma iz Slovenskega Štajerja. Komur je več znano o njegovem izvoru, ga prosimo obvestiti.

Odlikovan učitelj. Načelnik na Polzeli Anton Farčnik je bil za svoje 40letno zvesto službovanje odlikovan s častno kolajno.

Štirikrat odlikovan. Desetnik 47. pešpolka, viničarski sin Avgust Nekrep s Sladkega Vrha pri Cmureku, je radi svojih junaških činov pred sovražnikom dobil že štiri odlikovanja: tri srebrne kolajne (eno veliko in dve mali) ter bronasto. Nekrep se je bojeval na severnem in sedaj na italijanskem bojišču. Odlikovane je Slovenec.

Iz poštne službe. Poštni oficijal Franc Schwanke v Lipnici je imenovan za poštne kontrolorja za poštne trase Maribor kolodvor.

Smrt poljskega veterana. V samostanu minoritov v Lvovu je umrl dne 17. t. m. pater Franc Ivanicki v visoki starosti 101 leta. Rojen leta 1815 pri Lublinu se je dal kot 15leten gimnazijec zapisati v vrste poljske revolucijske armade (leta 1830) ter se je udeležil več bojev. Pozneje je postal duhovnik in je kot tak igral veliko vlogo pri poljski ustaji 1. 1863. Ko se je ustaja ponesrečila, je zbežal Ivanicki v Galicijo, kjer je deloval dolga leta kot župnik. Šele leta 1913 je šel v pokoj ter se nastanil v Starem Sielu, odkoder so ga Rusi pregnali. Duševno se popolnoma svež je legel stari veteran zdaj v grob.

Berta Kenda. Iz Ljubljane poročajo: Pred nekaj dnevi je odšla iz deželne bolnišnice junakinja B. Kenda iz Tolmina. Podala se je na Dunaj, da dobi proteze (umetne noge).

Junaške Hrvatice. Iz Osjeka se poroča: Poveljstvo 28. hrvatskega domobranskega bataljona v Osjeku je dobilo zanimivo prošnjo, podpisano od več „mladih Hrvatice“, v kateri te prosijo, da se jih uvrsti v armado. „Mi bi radi odšle tja, kjer se nahajajo naši očeti in bratje, čeprav v bojno črto ali pa kot bolniške strežnice, da pomnožimo vrste braniteljev domovine. Mnogo nas je sposobnih za vojno službo in vroče želimo, da se borimo ramo ob ramo z našimi brati in očeti.“ Obenem žele podpisane „mlade Hrvatice“ iz okrožja Stare Pazove iz krajev Vojska in Fimanovci, da se predloži njihova prošnja cesarju. — Vojaško poveljstvo ni moglo ugoditi njihovi prošnji, ker to nasprotuje predstojecim vojaškim predpisom.

Vesti od ogrskih Slovencev. V türniško cerkev je nek neznan hudobnež dne 19. maja ulomil in izpraznil cerkvene nabiralnike. Tat se je splazil skozi okno, katero je zlomil, v zakristijo in od tam v cerkev. Brezvestnež je vrgel na tla večno luč, odprl tabernakelj in zopet zaprl. Monštrance in kelikov ni odnesel. Pač pa je odnesel ključ od tabernakelja in šest drugih ključev. Da razun denarja ni odnesel nobenih vrednejših reči, se sklepa, da je bil pri svojem opraviilu preplašen. — V somboteljski cerkvi se je dal krstiti 20letni četovodja 28. trdnjavskega ognjičarskega polka Jurij Hegy. Po sv. krstu je pristopil tudi k sv. obhajilu. — Nadžupan županije Zala, dr. Bela Balas, je odlikovan s častnim zaslužnim križcem Rudečega križa. — V Kaniži se je v vojaškem vlakcu v neki šrambi užgal ekrazit. Vse je bežalo v stran. Samo češki vojak stražmojster Vinko Ržehak je skočil v železniški voz in je vrgel gorečo posodo proč in je tako rešil ostali ekrazit. Goreči ekrazit je zunaj razpočil in je odtrgal Ržehaku roko, dva druga vojaka pa težko ranil. Ako stražmojster ne bi bil vrgel ekrazitne bombe proč, zletel bi cel vagon v zrak in zgodila bi se še mnogo večja nesreča.

Cene za tobak in pošto se zvišajo. Iz Dunaja se poroča, da bodo v najkrajšem času zvišali cene za tobak, nadalje bodo tudi zvišali razne poštne in brzojavne pristojbine. Pristojbine za dopisnice se zvišajo od 5 na 8 vin., porto za pisma od 10 na 15 vin. in pri brzojavah se zviša za besedo za 2 vin.

Rekviriranje kmečkih vozov. Mariborsko okr. glavarstvo je te dni ekspresno naročilo občinam župnije Št. Ilj v Slov. gor. da morajo posestniki na podlagi odredbe vojaškega poveljstva v smislu vojnodajatvenega zakona dne 2. junija pripeljati svoje kmečke vozove v Št. Ilj na prostor pri cerkvi, kjer se bo vršilo prebiranje vozov za vojne svrhe. Sposobni vozovi se bodo takoj odvzeli in plačali.

Zasega krompirja je v mariborskem glavarstvu odpravljena. Cesarska namestnica je preklicala zasego krompirja v mariborskem glavarstvu na korist mesta Maribor. Odslej je torej promet s krompirjem v vseh občinah mariborskega okrajnega glavarstva prost.

Vinska dražba v Pekrah v kletih grota Mera-na se vrši v četrtek, dne 8. junija 1916, ob 11. uri predpoldne.

Kava v Trstu. Cene kavi so padle, ker je nenkrat prišlo veliko kave kdo ve od kod na dan.

Olje iz koruze. Strokovnjakom, ki se pečajo z izdelovanjem olja, se je posrečilo tudi iz koruze pridobivati olje. Korusa se mora namočiti in se pustiti tako dolgo na kupih, da dobi cime. Iz take koruze se potem napravi sladko jedilno olje.

Poizvedovanja po pogrešanih vojaki. Avstrijska družba Rudečega križa nas prosi za objavo sledečega sporočila: Na tako važni nalogi poizvedovanja po vojaki na bojišču deluje z neutrudljivo vnetostjo več uradnih mest Rudečega križa. Specijelno s poizvedovanjem po takih vojaki, ki veljajo za „pogrešane“, se bavi vojno-poizvedovalni urad Rudečega križa (Kriegsauskunftsstelle des Roten Kreuzes) Dunaj I, Stock im Eisenplatz št. 3. Ta urad vodi popolnoma brezplačno preiskave v vsaki posamezni zadevi ob sopolmoči vseh zadevnih vojaških in političnih oblasti ter dosega pri tem nad vse zadovoljive uspehe, tudi v takih slučajih, v katerih so vsa dosedanja poizvedovanja svojcev ostala brezuspešna. V podporo delovanja vojno-poizvedovalnega urada se izdaja nekaj mesecev sem oficijelno glasilo „Oesterreichisches Suchblatt zur Ermittlung verschollener Krieger im Felde.“ To uradno glasilo izhaja v nakladi krog 18.000 izvodov 1. in 15. vsakega meseca ter se po vseh vojaških bolnišnicah in zavodih Rudečega križa razširja brezplačno ter ga dobivajo tudi poveljstva na bojišču, nadomestni oddelki, taborišča vojnih ujetnikov in javni lokali, v katere zahajajo vojaki. Z odlokom vojnega ministrstva, izdanim dne 17. marca, se je naročilo vojaškim mestom, da se kar najbolj zanimajo za iskalne izkaze pogrešanih vojakov, da vse one osebe, ki so bile s pogrešane v kakem stiku, izvedo, da se dotičnik išče in da, ako jim je kaj znane o pogrešanecu, svoje podatke sporoče vojno-poizvedovalnemu uradu. Cena za enkratno naznanilo v omenjenem listu znaša za kratke oglase (z navedbo najpotrebnejših podatkov) 2 K, za obširnejši oglas 4 K nadalje za inserat s sliko pogrešane K 9.50. Ta list se pošlje brezplačno na ogled. Jasno pisane prijave z natančnimi podatki rojstva in pristojnosti, kakor tudi vojaške pripadnosti (polk, stotnija) je pošiljati na uradništvo lista: „Oesterreichisches Suchblatt“, Dunaj I, Stock im Eisenplatz št. 3.

Oprostitev od črnovojniške službe. Domobransko ministrstvo je odredilo sledeče: Od civilnih oblasti izdana dovoljenja, da se sme čakati na rešitev prošnje za oprostitev črnovojniške službe v civilnem poklicu, morajo biti časovno odmerjena in smejo veljati za največ šest tednov. V prav izrednih slučajih smejo predlagajoče oblasti podaljšati to dovoljenje za nadaljne štiri tedne. Če tekom določenega roka prošilec še ne sprejme rešitve svoje uloge za oprostitev, mora brez odloga nastopiti vojaško službo.

Tovarniški delavec — doktor prava. Na dunajskem vseučilišču je bil te dni promoviran za doktorja prava neki Emil Maurer, ki je bil še pred par leti delavec v neki tovarni za stroje. Rodom je iz malega mesteca na gališko-bukovinski meji. Najprej se je učil urarstva, potem pa pobegnil na Dunaj. In tam je najprej pomagal na trgih odkladati in nakladati blago in bržčas ti ostal v najrevnejših razmerah, da je prišel k nekemu mojstru v delo. V občevarstvu z organiziranim delavstvom je spoznal pomen znanja. Začel se je učiti, da bi se lažje učil, je postal kolporter. Po dnevi je raznašal knjige in časopise, po noči je študiral in si sam s svojo pridnostjo pomagal tako, da je napravil maturo na gimnaziji in zdaj je dovršil pravne nauke in je postal doktor prava. Pri njegovi promociji so bili tudi zastopniki nekaterih delavskih organizacij.

Tudi obleke na karte! V namen, da bi ne postale kake zadrege zaradi oblek, hočejo na Nemškem uvesti vsaj za cenejšo blago in za cenejšo obleke taka nakazila, kakor jih imamo pri nas n. pr. za krul in za moko. Tako naj se zagotovi, da dobe revnejši sloji vsaj najpotrebnejšo obleko. Poskusi, omejiti pretirano porabo blaga za ženske obleke, doslej še niso imeli uspeha, vrše se pa nova posvetovanja. Najbrž se bo tudi premožnim ljudem določilo, koliko blaga smejo porabiti, ker bi drugače lahko nastale velike zadrege.

Nova ženska moda po mestih. Piše se nam: Mestne ženske ne vedo, kako bi se oblačile. Če si le na Dunaju izmislijo modistinje kako novotarijo, jo mestne ženske sprejmejo, če jim obleka tudi ne pristaja. Sedaj nosijo kratka krila, kakor so jih prej po navadi nosile le mlade deklice. Seveda se taka krila nikakor ne podajo starim gospem. Moški so začeli to nošo smešiti in večkrat slišiš opazko: „Glej, tu vidiš zači licej, spređi muzej.“ Od zadaj se ti dozdeva, da gre pred teboj mlada, dražestna licejalka, toda če jo pogledaš od spređaj, zapaziš, da je že stara za muzej. Tudi so začele nositi dame krinolino, spodaj široko krilo, katero vzdržuje narazen v sukno vdolan obroč. Nemei se trudijo, da bi našli za krinolino primerni nemški izraz. Neki hudomušnež ga je prevedel z „Gänsekorb“ (košara za gosko) in dostavil, češ „goska tiči vedno v njem.“

Nièvrena „ekscelenca.“ Obsojena je bila v Požunu Ana Vogl, rojena Mayer, udova podmaršala Julija Vogla, na dve leti ječe, izgubo naslova „ekscelenca“ in izgubo pokojnine kot podmaršalova udova. Obtoženka je nabirala za udove in sirote padlih vo-

jakov darove, ki jih je potem porabila za svoje razkošno žitljenje. Na ta način je poneverila baže krog 4000 K.

Čiščenje Augijevega hleva. „Slovenski Narod“ piše: Nič delati, pohajkovati, dobro živeti in drugih takih čednosti so se dandanes oprijele gotove ženske. Pristojna oblast je vzela v roko metlo ter jela Augijeve hlev temeljito čistiti. Prejšnji teden so poslali že kar šest takih ptičic v prisilno delavnico v Lankovico na Štajerskem in sicer: Pavlina Kalič, 38 let stara, rodod iz Drage pri Kočevju; Helena Krušnik, 31 let stara, rodod iz Loke pri Mengšu; Marija Avžin, 16 let stara, iz Smihela-Stopiče; Frančiška Zabavnik, 30 let stara, rodod iz Kamnika; Alojzija Štalzer, 18 let stara, rodod iz Čermošnje ter 22letna Elizabeta Schwarz iz Ljubljane. — Popolnoma prav, katera ne če delati na svobodi, naj pa v prisilni delavnici.

Prirodni „čudež.“ V Radahovi v šentlenartskem okraju je bil skoten prašiček, ki utedne vzbuditi zanimanje v marsikom. Je namreč čuden svat ta debeloglavec z izredno visoko izbočenim okroglim čelom in velikimi hlapastimi uhlji. Zadnji nogi sta še normalni, a kleče se mora plaziti na prednjih okončinah, opiraje se na zasukana, negibna komolca tako, da sta obrnjeni odebeljeni podlahtnici k prsim. Dlančnice leve sprednje noge nosijo štiri enakomerne prste, posamezno v ravni vrsti ležeče; desna noga pa ima pet prstov enake rasti, le meziniec je deloma krnjav. Vsi prsti so le na nartni strani „oboroženi“ s polparklji, oziroma topimi kremplji, sicer pa bosi. Mladi sodolihoprsti nestvor se prav krepko razvija in je na prodaj.

Dopisi.

Maribor. Umrla je hčerka tukajšnjega nadspovednika južne železnice Matije Rekelj, Ana Rekelj. — Profesor na tukajšnji realki in nadporočnik v r. dr. L. Walter je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem III. razreda. — Preteklo soboto je izbruhnil v gospodarskem poslopiju Rozalije Käfer v Stražunu pri Mariboru požar, ki je v kratkem času upelnil imenovano gospodarsko poslopje. V sled močnega vetra so bila tudi bližnja poslopja v veliki nevarnosti. Vzrok požara ni znan.

Maribor. Kakor izvemo, bo dobil mariborski okrajni zastop te dni drugo četrtino naročene bakrene galice in je bo takoj razdelil. Gotovo pa ni, ali se bo vsa naročena množina sploh dobila ali ne. Priporočila se torej, da vinogradniki skrbno varčujejo z galico.

Maribor. Tukajšnja kmetijska podružnica je na večerajšnjem zborovanju sklenila nujno pozvati vlado, da posveti večjo skrb za dobavo bakrene galice, ker bo sicer naše vinogradništvo prehuđo trpelo. Podružnica poziva tudi druge kmetijske podružnice, naj vložijo tozadevne prošnje na ministrstvo.

Maribor. Mestni magistrat razglasa, da veljajo odslej naprej tudi glede mačk določila, ki so veljavna glede pasje kontumace. Lastnikom hiš se naroča, da ugonobe vse mačke, ki se odstranijo od hiš in se klatijo po poljih, travnikih in v mestnem parku. Zoper tozadevne prestopke so določene stroge kazni.

Ormož. Četrto vojno posojilo pri Ormoški posojilnici so še podpisali g. Franc Sterman, posestnik in župan na Humu, 1000 K; č. g. Jožef Meško, župnik pri Sv. Miklavžu, 200 K (pri prejšnjih vojnih posojilih podpisal večje svote); Kletarsko društvo Ormož 500 K; iz zasebnega premoženja občine Hardeg-Pavlovci 1000 K; ubožni zavod Sv. Lenart pri Vel. Nedelji 250 K; Filip Meško, gostilničar v Ormožu, 500 K; gospa Lucija Švegl, posestnica v Šalovcih, 2000 K. Skupaj okroglo 14.000 K.

Dornava pri Ptuj. Učiteljstvo tukajšnje šole je nabralo od hiše do hiše za avstrijski Rudeči križ K 538.90. Hvala darovalcem!

Oplošnica. Padel je na laškem bojišču podčastnik in nadlogar kneza Windischgrätz v Lukanji, Anton Meliva, doma iz Kranjskega. Imenovani se je nahajal že od začetka vojske na bojišču.

Šmarje. Čitalnica v Šmarju priredi dva elitna koncerta: v soboto, dne 3. junija 1916 (začetek ob 7. uri zvečer) in v nedeljo, dne 4. junija 1916 (začetek ob 3. uri popoldan), v gostilni Ivana Habjana v Šmarju, v vojne dobrodelne namene, s sodelovanjem priznanih godbenih umetnikov na lok. v soboto, dne 3. junija, g. Hugona Plhak, načelnika iz Sladkegora, in v nedeljo, dne 4. junija, g. Franca Serajnik, učitelja iz Središča. Koncertne točke na klavirju proizvaja gđc. Marica Plhak, učiteljica iz Slivnice. Obkrat gledališka predstava „Revdček Andrejček.“ V odmoru slavnostno zabijanje žrebčev v brambni ščit.

Celje. Umrla je v 62. letu svoje starosti Fridrika Gollitsch (Golič), sorodnica tukajšnjega zdravnika.

Cenjenim naročnikom, ki Straže še niso plačali zanaprej, smo poslali opomine, da jih opozorimo na plačilo. Prosimo jih, da vsaj do 6. junija pošljejo naročnino tudi zanaprej, ker drugače se jim list brezpogojno ustavi. Ako bi mogoče bila pri nas kaka pomota, naj se nam to nemudoma naznani po dopisnici, da se pomota odpravi.